

Koristna in prijetna dejavnost

Taborništvo je, kot vemo, dejavnost, ki združuje v svojih vrstah morda največ mladih. Taborniki se ne sestajajo zgolj za zabavo in družbeno srečanja. V programih, ki jih imajo, so navedene mnoge dejavnosti širšega družbenega pomena; posegajo na področje kulture, športa, družbenopolitičnega udejstvovanja, raznih koristnih in zabavnih spretnosti, pa še bi lahko naštevali. Sicer pa je taborništvo tudi ena redkih organizacij, kjer ni potrebna določena starost za včlanjevanje.

»Naš častni starešina ima 90 let!«, pravi Darja Baričević, tajnica Zveze tabornikov občine Center. Sicer pa imajo s področja Centra kar 654 članov, od katerih je 362 starih manj kot 14 let. Ne sprejemajo pa mlajših od 5 let, ker je delo z njimi drugačno, zahteva določeno pedagoško izobrazbo mentorja.

V občini Center delujejo trije odredi: Zmajev odred, odred Tone Tomšič in odred Sivi volk. Slednji pokriva KS Gradišče in Ajdovščina. Vsak vod ima tedenske sestanke, na katerih se pogovarjajo o tekočih problemih, načrtujejo razne akcije voda, čete in odreda. Uče se obvladovanja raznih veščin, udeležujejo se raznih tekmovanj in mnogobojev. Mnogoboje prirejajo predvsem v počastitev 29. novembra in 1. maja. Lani so se Ljubljanci med drugim udeležili državnega mnogoboja v Prištini in dosegli lepe uspehe.

Toda to ni vse: so med organizatorji pohoda Ob žici oku-

pirane Ljubljane, sodelujejo na akcijah NNNP, udeležujejo se orientacijskih pohodov v republiškem merilu. V zadnjem času so se povezali s sekretariatom za ljudsko obrambo in usposobili nekaj ekip za postavljanje šotorov, da bi lahko takoj in učinkovito stopile v akcijo v primeru naravne katastrofe. Nekaj tega znanja so že lahko pokazale v Posočju, ko ga je prizadel potres.

In kakšni problemi pestijo tabornike Centra?

»Predvsem se otepamo s finančnimi problemi. Delno prispevajo denar za našo dejavnost krajevne skupnosti in nekatere delovne organizacije. Nekaj nam da zveza telesnokulturnih organizacij, nekaj pa moramo primakniti tudi taborniki sami, iz lastnega žepa. Imamo pa včasih tudi težave s prostori, zlasti kadar se lotimo posebnih akcij,« pravi Darja Baričević.

»Kakšne stike imate s krajevnimi skupnostmi?«

»Ni posebno tesnih stikov,

razen morda odreda Toneta Tomšiča, ki dobro sodeluje s KS Poljane.«

»Kaj pa povezava z OO ZSMS s področja Centra?«

»Tudi z njimi nismo preveč povezani.«

Najbolj aktivni so, kot je povedala Darja, taborniki iz KS Poljane, Kolodvor, Gradišče in Prule. Težave s članstvom pa so v KS Stara Ljubljana in Nove Poljane.

Taborniki pa poleg rednega dela med letom pripravijo za svoje člane tudi zimovanje, letovanja in letna taborjenja.

Tabori zažive za nekako 14 dni: taborniki hodijo na izlete, pripravljajo orientacijske pohode, pridobivajo v praksi veščine, ki so se jih prej bolj teoretično lotevali, pomerijo svoje sile v lokostrelstvu, znanju topografije, vezanju vozlov, postavljanju šotorov in bivakov; skratka, njihov osnovni namen je živeti v naravi in jo spoznavati ob nepretrganem pridobivanju znanja z mnogih področij.

»Kaj pa cena taborenj?«

Od 1000 do nekako 1200 dinarjev plačajo udeleženci – vse pa gre iz njihovega žepa. Redko gredo taborit na morje.

»Tabori ob morju so bolj za tiste, ki radi pasejo lenobo. Mi imamo raje pretežje življenje, zato izbiramo hribovite, celo alpske predele, ki še niso tako 'obdelani',« pove Darja.

V. D.

Pravi smisel taborništva je stik z naravo

LJUBLJANA JE PREVEČ BUČNA

Bomo oglušeli?

Hrup je eden od najhujših onesnaževalcev našega bivalnega okolja, le da se tega še vse premalo zavedamo. Nekateri tuji raziskovalci celo menijo, da je najhujši. Elaborat, ki ga je v zvezi s tem leta 1975 izdelal Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij Ljubljana in ga sofinanciral sklad Borisa Kidriča, ugotavlja, da je hrup na ljubljanskih ulicah mnogo premočan, da presega dovoljene normative in se, na žalost, lahko meri s hrupom v velemestih.

Kar 67% Ljubljancev živi v okolju, onesnaženem s hrupom. Ti majo v stanovanjih pri zaprtih oknih prekoračeno vrednost 40 dB/A, enak odstotek jih živi v razmerah izrazite in zmerne onesnaženosti. Le za izrazito industrijska področja brez stalnega prebivalstva je dopusten hrup od 70 do 75 dB/A, to pa je nivo, ki ga dosega hrup v okolici Kliničnega centra!

Po anketi se skoraj dve tretjini Ljubljancev pritožuje zaradi hrupa s cest, še več jih spi pri zaprtih oknih, 42% pa jih zjutraj vstaja, ne da bi se prav odpočili.

Sanitarna inšpekcija je med drugim zadolžena za nadzor nad hrupom in izvajanjem del. Ta ugotavlja, da projekanti in izvajalci del pogosto kršijo zakon in potrebna so draga popravila novih stavb, da se zagotovi boljša izolacija pred hrupom, zato se tudi odlašajo z izdajo uporabnih dovoljenj, stroški se povečujejo, zahteve sanitarne inšpekcije pa se pogosto jemljejo kot nepotrebne. Zato bo potrebno nekaj dopolnitev zakona o varstvu pred hrupom v narav-

nem in bivalnem okolju, da bi lahko zaradi opustitve določenih varstvenih ukrepov represivno nastopili proti projektantom in gradbenikom, kar velja še posebej glede zvočne izolacije in prevodnosti gradbenih elementov znotraj objekta ter tudi toplotne izolacije. Podobni represivni ukrepi v preteklosti so že obrodili sadove.

Sanitarna inšpekcija tudi meni, da rešitve, ki jih predlaga Zavod za družbeni razvoj Ljubljane-tozd Urbanizem v svojih »Dopolnitvah in spremembah Generalnega urbanističnega plana 1978« glede sanacijskih programov, niso zadovoljive, saj, žal, niso uporabili izsledkov prej omenjene analize Zavoda za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani.

Ljubljanci, ki vsakodnevno trpimo v takem okolju, pa si nevedno želimo zmanjšanja hrupa, več zelenice, bolj izolirane stavbe pa konec koncev tudi boljši zrak. Žal pa preveč živimo le v dobri veri, da se bodo obljube po boljšem jutri, kot jih načrtujejo nekatere mestne službe, nekoč le izpolnile.

V. K.

DELOVNE BRIGADE 1981

Mlade roke hite na vse strani

Občinska konferenca ZSMS Ljubljana Center pošilja že od leta 1972 svoje mladinske delovne brigade po vsej Sloveniji in Jugoslaviji in je tako tudi letos organizatorica osmih mladinskih delovnih brigad, ki se bodo na različnih krajih naše domovine spopadle z novimi nalogami. V letošnjem letu bo OK ZSMS Ljubljana Center organizirala MDB v treh izmenah.

Prva izmena bo **MDA Kozjansko 81**, ki je zvezna in obenem največja akcija v Sloveniji. Trajala bo od 6. junija do 7. julija, v njej pa bo sodelovalo 40 brigadirjev in brigadirjk iz dveh pobratenih občin Ljubljana Center in Bijelo polje (Črna gora). Kozjansko je naša tradicionalna akcija, ki se je vsako leto udeleži ena brigada. V naši republiki bo še ena prva izmena, to bo republiška **MDA Kras 81**. Tudi na tej akciji smo že večkrat sodelovali in bomo tja tudi letos poslali 40 brigadirjev in brigadirjk.

V drugi izmeni predvidevamo tri brigade in sicer dve mladinski in eno pionirsko. Pionirsko brigado smo prvič ustanovili lani. Druga izmena bo na delu **meseca julija** in za ta čas imamo pripravljene naslednje mladinske delovne

akcije: prva bo **MDA Reka 81**, na katero bomo poslali našo stalno mladinsko delovno brigado Majde Vrhovnik-Lojzke, v kateri bo okoli 50 brigadirjev, ki so pripravljeni v vsakem trenutku kakorkoli pomagati. V drugi izmeni imamo še eno republiško **MDA Bela krajina**, ki bo potekala od 28. junija do 18. julija. Tudi na to akcijo bomo poslali 40 brigadirjev.

Naslednja brigada, ki bo šla v drugo izmeno, je **pionirska brigada Janeza Hribarja** in bo delala na ljubljanski lokalni mladinski akciji **Pot spominov in tovarištva**. To brigado bodo sestavljali v glavnem mladi iz osnovnih šol občine Ljubljana Center ter otroci naših zdomcev na začasnem delu v Švici; v njej bo 40 pionirjev in pionirk. Vodstvo brigade bodo sestavljali sta-

rejši in izkušeni brigadirji. Ta akcija bo potekala od 12. julija do 1. avgusta.

V avgustu sta tu še dve tretji izmeni, in sicer **MDA Sarajevo 81** ter **MDA Istra 81**. V Sarajevo bo šlo 50 brigadirjev, v Istro pa 40.

Ostane nam še ena brigada, to je **bratska brigada Edvarda Kardelja**, v kateri bodo brigadirji treh pobratenih občinskih konferenc ZSM (Ljubljana Center, Zagreb Center in Beograd Stari grad). Organizator te brigade je vsako leto druga občinska konferenca ZSM, s tem da vsaka občinska konferenca da po 15 do 20 brigadirjev. Občinska konferenca ZSMS Ljubljana Center je bila organizatorica te brigade lansko leto in je delala na MDA Posočje 80. Letos bo organizator te brigade Občinska konferenca ZSM Beograd Stari grad.

MUJO PERENDA

DOGOVORI

Gradišče 10, p. p. 191 – Telefon 28-257
in 28-258 – Izhaja štiriinšestdeset – Naklada 16.500 izvodov

Izdajateljski svet:

Lojze Cepuš – predsednik, člani: Jana Taškar, Dane Robida, Ivo Bogataj, Pavle Pensa, Karel Destovnik, Franc Boštjančič, Ida Rebolj, Dušan Trotovec

Ureja uredniški odbor:

Robert Blaha, Ivo Bogataj, Zvezdana Kompare, Cveto Pavlin, Anka Strukelj, Jana Taškar, Brane Zugelj, Jože Šager (odgovorni urednik), Niko Isajević (urednik), Lučka Špat (sekretarka uredniškega odbora), Matija Čož (tehnični urednik).

Rokopisov ne vračamo.
Tisk: CGP »Delo«, Likozarjeva 1

Spoznajmo Makedonijo

V Kompasovi galeriji je od 24. marca dalje odprta zanimiva turistična razstava, ki je tokrat posegla po lepota naše najjužnejše republike Makedonije. Prikazala je zlasti lepote Ohrida, iz Struge, narodne noše in opozarjala na ljudske običaje. Hkrati pa so v hotelu Lev pripravili ohridsko-struške večere, na katerih ob zvokih makedonske glasbe strežejo z makedonskimi jedmi. Ne manjka tudi znamenite ohridske postrvi.

Tako so v Ljubljani spet nekoliko popestrili turistično ponudbo in obenem opozorili na Makedonijo, ki je turistično zelo zanimiva in si zadnje čase tudi prizadeva, da bi privabila čim več turistov tudi iz Slovenije.

A. A.

MESTNA KONFERENCA ZSMS ORGANIZIRA CIKLUS PREDAVANJ

Mladi o Slovencih v zamejstvu

Predavanje o razvoju slovenskega narodnega vprašanja na Primorskem je bilo v prostorih Inštituta za zgodovino delavskega gibanja na Trgu osvoboditve. Udeležili so se ga v glavnem dijaki in študentje pa tudi drugi, ki jih to vprašanje zanima.

Pogosto nimamo kdove kako jasne slike in poglobljenega razumevanja tega, še vedno tako perečega in zapletenega vprašanja. Glavno vodilo in namen predavanja sta bila objektivno, temeljito in znanstveno argumentirano prikazati razvoj slovenskega narodnega vprašanja na področju Primorske v luči zgodovinskih dogajanj in sprememb, ki so bile na tem delu naše domovine še posebej pogoste in usodne.

Prvi del je govoril o položaju Slovencev na Primorskem do prve svetovne vojne. Predavanje je vodil Boris Gombač.

Drugo predavanje je obravnavalo problem Slovencev na Primorskem med obema vojnoma, vodila pa ga je dr. Milica Kacin-Wohinz, izvedenka za medvojno obdobje.

Zadnje, tretje predavanje, ki je bilo iz objektivnih razlogov prestavljeno z napovedanega 24. marca na 30. marec, pa je obravnavalo današnji položaj zamejcev na Primorskem. Predavanje sta vodila dr. Karel Šiškočič in Alenka Rebula.

Prav to zadnje predavanje je bilo aktualno tudi za širši krog obiskovalcev, saj se je spustilo v občutljiv in zgoč problem zamejskih Slovencev.

Ciklus predavanj torej ni samo osvetlil razvoj slovenskega narodnega vprašanja na Primorskem, temveč je današnja dogajanja, ki so s tem kakorkoli v zvezi, hkrati postavil in razjasnil skozi prizmo zgodovinskih dejstev.

V kratkem bodo organizirali aktualno predavanje o Koroških Slovencih.

V. L.